

SIKKERHEDSDATABLAD

Salmiakspiritus under 25 %

SDS i overensstemmelse med EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), Bilag II

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

Udgivet dato 11.03.2014

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Salmiakspiritus under 25 %
Kemisk navn ammoniak, vandig opløsning
CAS-nr. 1336-21-6
EF-nr. 215-647-6
Indeksnr. 007-001-01-2
Specifikation nr. PR-nr: 1691828

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Funktion Som rengøringsmiddel f.eks. vinduespudning.
Relevante identificerede anvendelser ES 1
SU21 Forbrugermæssige anvendelser: Private husholdninger (= den almindelige offentlighed = forbrugere)
PC35 Vaske- og rensesubstanter (herunder opløsningsmiddelbaserede produkter)

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn Borup Kemi I/S
Postadresse Bækgårdsvej 53
Postnr. 4140
Poststed Borup
Land Danmark
Telefon 57 56 00 20
Telefax 57 56 00 21
E-mail kontakt@borup-kemi.dk
Web-adresse <http://www.borup-kemi.dk>

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til C; R34
67/548/EEC eller 1999/45/EC
Klassificering i henhold til CLP (EC) Skin Corr 1B
No 1272/2008 [CLP/GHS] STOT SE3

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensætning på etiketten	ammoniak ....%:24,5 vægt%
Signalord	Fare
Faresætninger	H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader. H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.
Sikkerhedssætninger	P102 Opbevares utilgængeligt for børn. P101 Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. P280 Bær beskytteshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. P303 + P361 + P353 VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Alt tilsmudset tøj tages straks af. Skyl/ brus huden med vand. P310 Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge. P501 Indholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer.
Anden mærkeinformation (CLP)	Deklaration i henhold til EU Forordning nr. 648/2004: -
Børnesikrede lukninger	Ja
Følbare advarsler	Ja

2.3. Andre farer

Andre farer -

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
ammoniak ....%	CAS-nr.: 1336-21-6 EF-nr.: 215-647-6 Indeksnr.: 007-001-01-2 Registreringsnummer: 01-2119488876-14-XXXX	C; R34 N; R50 Skin Corr. 1B; H314 Aquatic Acute 1; H400	24,5 vægt%
Komponentkommentarer	6) Se endvidere punkt 16.		

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.
Indånding	Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vedkommende hviler i en stilling, som letter vejtrækningen. Hold den tilskadekomne under opsyn. Søg omgående læge.
Hudkontakt	Fjern straks forurenede tøj. Vask huden med vand og sæbe. Hudrensemiddel kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere. Søg omgående læge.
Øjenkontakt	Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Indtagelse	Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald IKKE opkastning. Søg omgående læge.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste. Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden. Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer
-----------------------------------	--

som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Medicinsk behandling	Hvis der opstår eksem, åndedrætsbesvær, ætse- eller øjenskader skal der søges læge.
Anden information	Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge.
Uegnet som brandslukningsmiddel	Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter.
Farlige forbrændingsprodukter	Nitrogenoxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Anden information	Kontamineret slukningsvand sendes til destruktion.
-------------------	--

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Generelle tiltag	Undgå at indånde dampe fra spildt stof. Undgå direkte kontakt med spildt stof. Sørg for tilstrækkelig ventilation.
------------------	--

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Undgå at udlede større mængder koncentreret spild og rester til kloak.
-----------------------------------	--

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning	Spild inddæmnes og opsamles med sand eller andet absorberende materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere.
Oprensning	Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger	Se punkt 8 for værnemiddeltypen. Se punkt 13 for bortskaffelse.
-------------------	---

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Undgå direkte kontakt med produktet.
------------	--

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring	Opbevares utilgængeligt for børn. Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Opbevares på et godt ventileret sted.
Anden information	Produktet er ikke kategoriseret som brandfarligt

Betingelser for sikker opbevaring

Krav til lagerrum og beholdere	Køligt og frostfrit.
--------------------------------	----------------------

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r)	Se anvendelse pkt. 1.
----------------------------	-----------------------

Specifikke slutbrugere

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Komponentnavn	Identifikation	Værdi	Norm år
ammoniak ....%	CAS-nr.: 1336-21-6 EF-nr.: 215-647-6 Indeksnr.: 007-001-01-2 Registreringsnummer: 01-2119488876-14-XXXX		

DNEL / PNEC fra komponenter

Komponent	ammoniak ....%
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 47.6 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Dermal Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 6,8 mg/kg bw/dag
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 36 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Dermal Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 6.8 mg/kg bw/day
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 47.6 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 14 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Oral Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 6.8 mg/kg bw/day
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Dermal Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 68 mg/kg bw/day
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 23.8 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Forbruger

	Eksponeringsvej: Oral Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 6.8 mg/kg bw/day
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Dermal Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 68 mg/kg bw/day
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 23.8 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 2.8 mg/m ³
PNEC	Eksponeringsvej: Ferskvand Værdi: 0.0011 mg/L
PNEC	Eksponeringsvej: Saltvand Værdi: 0.0011 mg/L
PNEC	Eksponeringsvej: Vand Værdi: 0.0068 mg/L Bemærkninger: Intermittent releases

8.2. Eksponeringskontrol

Anbefalede overvågningsprocedurer Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Sikkerhedsskilte

Beskyttelsesforanstaltninger til at forhindre eksponering

Egnede tekniske kontroller Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruiser.

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn Anbefalet: K , Klasse 1 (lav kapacitet), Grøn

Beskyttelse af hænder

Beskyttelse af hænder Brug beskyttelseshandsker af butylgummi.

Beskyttelse af hud

Hudværn (andet end handsker) Brug særligt arbejdstøj. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Hygiejne / Miljø

Særlige hygiejniske foranstaltninger Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet. Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Begrænsning af eksponering af miljøet Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.

Eksponeringskontrol

Yderligere informationer om eksponeringskontrol og personlige værnemidler

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksposering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier ovenfor

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Flydende
Farve	Farveløs
Lugt	Ammoniak lugt
Kommentarer, pH (som det leveres)	Basisk
Relativ massefylde	Værdi: = 0,91 g/cm ³
Vandopløselighed	Opløselig

9.2. Andre oplysninger

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Kommentarer Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner Dampe fra produktet kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold som skal undgås Undgå opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås Ammoniak reagerer med kobber, zink og aluminium eller let metaller, hvorved der dannes den eksplosive gas hydrogen. Reagerer under varmeudvikling med syrer. Ved kontakt mellem ammoniakdampe og chlor, brom, jod eller kviksølv kan der dannes eksplosive stoffer, som er følsomme overfor stød.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter Ingen ved de anbefalede opbevaringsforhold.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	ammoniak ....%
LD50 oral	Værdi: 350 mg/kg Forsøgsdyrsart: Rat
LD50 dermal	Værdi: 9850 mg/m ³ air Forsøgsdyrsart: rat Varighed: 60 min Kommentarer: Ammonia, anhydrous

Potentielle akutte virkninger

Indånding	Ætsende for luftvejene.
Hudkontakt	Virker ætsende og giver brændende smerte, rødme, blærer og ætssår.
Øjenkontakt	Kan fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab.
Indtagelse	Kan fremkalde ætsninger i mund, spiserør og mavesæk. Smerter i mund,

svælg og mave. Synkebesvær, ildebefindende og blodigt opkast. Brune pletter og ætssår kan ses i og omkring munden.

Forsinkede virkninger / gentagen eksponering

Generelt Ingen kendte

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	ammoniak ....%
Akut akvatisk, fisk	Værdi: 11-48 mg/l Testmetode: LC50 Varighed: 96 h
Akut akvatisk, alge	Værdi: 2700 mg/L Testmetode: EC50 Varighed: 18 days
Akut akvatisk, dafnie	Værdi: 101 mg/l Testmetode: EC50 Varighed: 48 h

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Persistens og nedbrydelighed Er biologisk let nedbrydeligt.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale Produktet er ikke bioakkumulerbart.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater Stoffet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

Andre negative virkninger / Bemærkninger Ingen.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Foreskriv passende metoder til bortskaffelse	Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer.
Farligt affald produkt	Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.
Farligt affald emballage	Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.
EAK-kode nr.	EAK: 20 01 15 Baser, Kemikalie affaldsgruppe: X

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer

ADR	2672
RID	2672
IMDG	2672
ICAO/IATA	2672

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	AMMONIAKOPLØSNING
RID	AMMONIAKOPLØSNING
IMDG	AMMONIA SOLUTION
ICAO/IATA	AMMONIA SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	8
Fare nr.	80
RID	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballagegruppe

ADR	III
RID	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

EmS	F-A, S-B
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

EF-nr.	215-647-6
--------	-----------

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Andre mærkningskrav	Deklaration i henhold til EU Forordning nr. 648/2004: -
Vaskemidler	Ammonia
Nationale regler	Krav om arbejdspladsbrugsanvisning, da produktet indeholder > 1 % af et stof, som er klassificeret som sundhedsskadeligt eller miljøfarligt efter Miljøministeriets regler.
Love og regulativer	Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.
PR-nummer	1691828

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført	Nej
--	-----

PUNKT 16: Andre oplysninger

MAL-gruppe	MAL-tal: 25025
1993-kodenr.	MAL-kode: 5-3
Liste over relevante R-sætninger (punkt 2 og 3).	R34 Ætzningsfare.
Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader. H400 Meget giftig for vandlevende organismer.
Yderligere oplysninger	Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation. Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.
Vigtigste kilder ved udarbejdelsen af sikkerhedsdatabladet	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser). Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering. Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om

	<p>klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger. Bekendtgørelse nr. 878 af 26. juni 2010 af lov om kemiske stoffer og produkter. Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø. Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer. Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald. EU forordning nr. 1907/2006 (REACH). EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger. ECHA – Det europæiske kemikalieagentur</p>
Version	1
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad	Borup Kemi I/S
Kommentarer	Valideret af mediator A/S - DH.